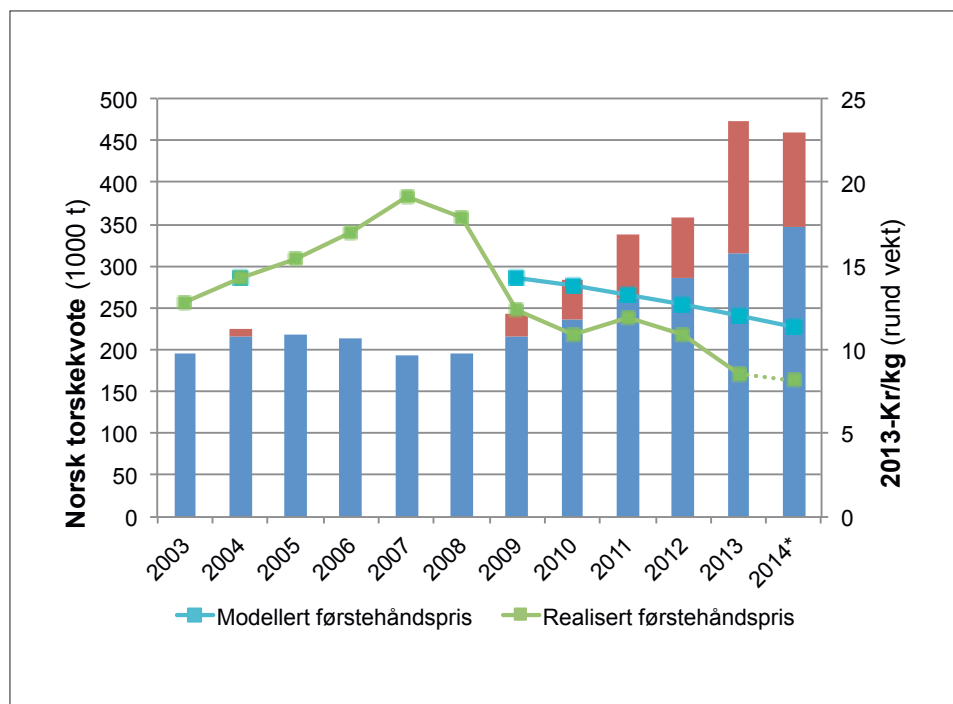

Verdien av stabile kvoter

Torsk kvote, førstehåndspris og modellert førstehåndspris dersom stabilitetsbetingelsen ble fulgt for perioden 2003 t.o.m. 2014 (* Prisen i 2014 er frem til og med april.)

De siste 10 år har den norske torsk kvoten variert med mellom 193 000 og 472 000 tonn. Det skaper store utfordringer for næringen – i fangst, produksjon og marked. Til tross for en gunstig utvikling i torskebestanden har sektoren slitt med lønnsomheten.

Forvaltningsregler

Stabile fiskekvoter skaper forutsigbarhet med tanke på råstofftilførsel til foredlingsindustri og markedsbearbeiding. Det gir grunnlag for tilpasning av fangst- og produksjonskapasitet til ressursgrunnlaget. Også markedsarbeid med produktutvikling og god kundepleie blir enklere når neste års tilbud kan forutsees. Konkursbølger i torskesektoren har ofte hatt sammenheng med kraftige og raske fall i kvotene.

Etter 2003 har forvaltningsregelen for torsk inneholdt en stabilitetsbetingelse, hvor kvotene ikke skal variere med mer enn +/- 10 % fra år til år. Fra 2009 ble forvaltningsregelen justert slik at høye bestandsestimater blir vektlagt. Det førte til at

stabilitetsbetingelsen ble satt til side, og til en ny periode med raske og store økninger i torsk kvoten.

Volum og pris

Søylene i figuren viser kvoteutviklingen for torsk etter 2000. Den røde delen av søylene viser hvordan kvotene avviker fra regelen med +/- 10 % endring fra år til år. Det er en klar sammenheng mellom torsk kvoter og førstehåndspris. For eksempel vil en økning på 100 000 tonn redusere førstehåndsprisen med kr 2,27 (2013-kr/kg rund vekt). Selv om kvotene øker, er lønnsomheten lav. Tre forhold spiller inn:

Mer arbeid for mindre penger

I perioden 2009 til 2013 ville det kun blitt landet 1,3 mill. tonn i perioden dersom veksten hadde kommet i form av 10 % økning hvert år. Det ble landet 1.7 mill. tonn, altså en forskjell på om lag en hel årskvote. Dersom førstehåndsprisen hadde blitt som modellert (se blå linje i figuren), så ville imidlertid fangstverdien ved bruk stabilitetsregelen bare blitt 5 prosent lavere enn den faktisk ble.

Litt for lite – eller litt for mye

Markedet etterspør gjerne forutsigbarhet og kontinuerlig tilførsel av produkter. I så måte er perioden 2003–2008 interessant fordi kvotene ble holdt på et jamt nivå samtidig som prisene utviklet seg svært positivt. Prisutviklingen (se grønn linje) i denne perioden kan reflektere markedsverdien av stabilitet i kvotene. Samtidig som prisutviklingen etter 2008 viser hva som skjer når volumene som tilbys markedet øker kraftig.

Behov for avlastningsmarkeder

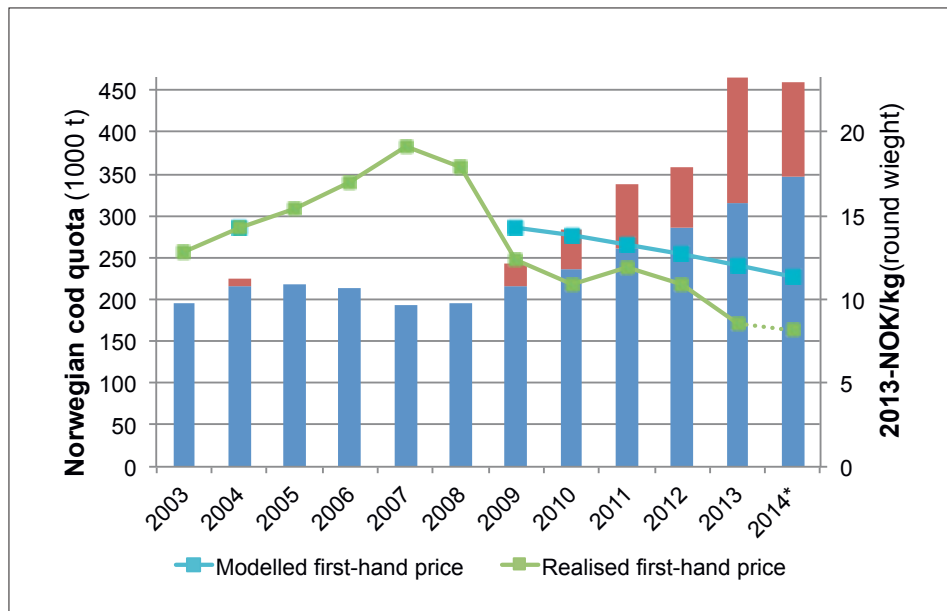
Rask vekst i kvotene skaper behov for alternativ produksjonskapasitet og nye markeder. Dette er tidkrevende, men må løses kortsiktig når kvotene endres mye og raskt. Til sammen ble om lag 42 prosent av torsk kvoten i 2013 eksportert «ubearbeidet». Tilsvarende i 2007 var 22 prosent. På samme tid har eksportprisen for frosk falt med omlag 40 prosent fra 2008 til 2013.

For mer informasjon, kontakt forskningssjef Bent Dreyer, tlf: +47 77 62 90 23, bent.dreyer@nofima.no, eller forsker John R. Isaksen, tlf: +47 77 62 92 19, john.isaksen@nofima.no.

Forskningsprogrammet utføres i perioden 2011-2015, og finansieres av Fiskeri- og havbruksnæringens forskningsfond (FHF). Målet er å peke på årsaker til den svake lønnsomheten i torskesektoren og finne tiltak som kan bidra til å styrke den.

Value of stable quotas

Cod quota, first-hand price and modelled first-hand price if the stability conditions were followed between 2003 and 2014 (* 2014-prices recorded for the first 4 months).

During the last 10 years the Norwegian cod quota has varied between 193,000 and 472,000 tonnes. This creates major challenges for the industry – for fishing, production and the market. Despite favourable developments in the cod stock, this sector has been struggling with profitability.

Harvest control rules (HCR)

Stable fishing quotas create predictability in respect of the acquisition of raw materials for the processing industry and marketing. This provides the basis for adjusting catch and processing capacity to suit the actual resource. Furthermore, market work relating to product development and good customer relations is made easier when one is able to predict the quotas offered for the next year. Bankruptcies in the cod sector often correspond to heavy, rapid drops in quotas.

After 2003 the HCR for cod contained a stability condition, whereby quotas were not permitted to vary by more than +/- 10% from one year to the next. With effect from 2009, this HCR was adjusted so that weight was placed on high stock estimates. This resulted in the stability condition

being set aside and in a new period of rapid, heavy increases in cod quotas.

Volume and price

The bars in the figure show quota developments for cod after 2000. The red part of the bars shows how the quotas differ from the stability condition (+/- 10% from the previous year). There is a clear connection between cod quotas and first-hand prices. For example, an increase of 100,000 tonnes reduces the first-hand price by NOK 2.27 (2013-NOK/kg round weight). Even if quotas increase, profitability is low. Three factors play a role in this respect:

More work for less money

For example, only 1.3 million tonnes would have been landed during the period between 2009 and 2013 if growth had

occurred in the form of a 10% increase each year. The actual amount landed was 1.7 million tonnes, i.e. a difference of approx. one whole year's quota. However, if the first-hand price had been as modelled (see the blue line in the table), the catch value when using the stability rule would only have been 5% lower than was actually the case.

A bit too little – or a bit too much

By preference the market seeks predictability and a continuous supply of products. Consequently the 2003-2008 period is interesting because the quotas were retained at an even level while prices simultaneously developed in a very positive direction. The price developments (see the green line) during this period may reflect the market value of the stability of the quotas, while the price developments after 2008 show what happens when the volumes offered to the market increase substantially.

Requirement for relief markets

Rapid growth in quotas creates a requirement for alternative production capacity and new markets. This is time-consuming, but needs to be resolved in the short-term when quotas are changed considerably and rapidly. A total of about 42% of the 2013 cod quota was exported in an “un-processed” state. The corresponding figure for 2007 was 22%. At the same time the export price for frozen and fresh cod fell by around 40% between 2008 and 2013.

Contacts:

Director of Research Bent Dreyer,
tel.: +47 7762 9023, bent.dreyer@nofima.no
Scientist John R. Isaksen,
tel.: +47 7762 9219, john.isaksen@nofima.no

“Increased Profitability in the Cod Sector” is a research program financed by FHF, 2011-2015. Its goals include to determine the causes of the poor profitability and to suggest measures that can contribute to strengthening the competitiveness of the Norwegian cod sector.